

Zaaknummer : 00542888
Ons Kenmerk : ODH-2019-00035077
Datum : 27 MAART 2019

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 14 januari 2019 hebben wij een verzoek om wijziging van de op 19 juli 2018 verleende ontheffing met kenmerk ODH-2018-00076004 ontvangen. De ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming is verleend ten behoeve van het na-isoleren van kopgevels van twee flatgebouwen aan de Kerkweg-West te Waddinxveen, het realiseren van loopbruggen, luifels en postbussen aan de ingangzijde op de begane grond, de vervanging van de dakbedekking en het renoveren van voor- en achterzijde van de flats (exclusief de oostzijde). De ontheffing ziet op het opzettelijk verstoren, alsmede het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

Het wijzigingsbesluit betreft aanvullende renovatiewerkzaamheden aan de liftopbouwen; bestaande uit de vervanging van het voegwerk aan de westgevels en bovendaks, de vervanging van de dilatatievoegen tussen de noordgevels en de west- en oostgevels, alsmede de vervanging van het loodwerk bovendaks aan de westgevels. Hierdoor blijven de verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis aan de oostelijke gevel niet meer buiten de invloedssferen van de werkzaamheden. Verblijfplaatsen binnen de liftopbouwen worden tevens tijdelijk verstoord.

Besluit

Wij besluiten:

- I. in te stemmen met het verzoek tot wijziging.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

- 1 De ontheffinghouder dient:
  - de start van de werkzaamheden schriftelijk te melden en daarbij het ecologisch werkprotocol te overleggen aan Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van Flora en Fauna (FF);
  - eventuele wijzigingen gedurende de uitvoering een week van te voren schriftelijk te melden aan Unit Groen Bodem en opsporing van de omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid;
  - uiterlijk één week vóór het beëindigen van de werkzaamheden Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid hiervan schriftelijk in kennis te stellen.
- 2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden welke betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte worden gesteld van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in de zienswijze. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld, waarin in ieder geval het volgende dient te worden opgenomen:
  - a de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
  - b aanduiding van de locatie van het plangebied;
  - c de uit te voeren werkzaamheden;
  - d de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
  - e de mitigerende en compenserende maatregelen;
  - f de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt.
- 3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en het ecologisch werkprotocol op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.

Specifieke voorschriften

- 4 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.
- 5 De ontheffinghouder dient, met in achtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in de zienswijze van 18 mei 2018, het wijzigingsverzoek van 14 januari 2019 en de aanvullende stukken van 1 maart 2019.
- 6 Indien een of meerdere van de in voorschrift 5 genoemde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dient hiervoor een minimaal gelijkwaardige maatregel voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.

---

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

- Hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie;
- Hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt de flora en fauna, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten;
- Hij/zij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;
- Hij/zij is als ecooloog of adviseur/specialist ecologie werkzaam voor een (semi)overheidsinstantie zoals het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, provincies, waterschappen, hoogheemraadschappen, gemeenten, omgevingsdiensten en drinkwaterbedrijven
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied;
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming van desbetreffende beschermde soorten.

- 7 Uiterlijk drie maanden voordat de in voorschrift 6 bedoelde maatregel wordt uitgevoerd, dient deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Haaglanden te worden overgelegd, e-mailadres vergunningen@odh.nl.
- 8 De tijdelijke kasten moeten functioneel zijn voor de periode waarvoor deze worden ingezet. Dit houdt in dat de kasten minimaal 1x per jaar gecontroleerd dienen te worden op de functionaliteit en dat – indien nodig – de functionaliteit van de kast hersteld wordt.
- 9 Ter vervanging van de (mogelijke) winterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis dienen de permanente voorzieningen, in de vorm van minimaal vier inbouw (kraam/winter)kasten of geschakelde meerlaagse inbouwkasten, te voldoen aan model C zoals vermeld in het Kennisdocument van de Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017, versie 1.0). Op vergelijkbare hoogte als de huidige winterverblijfplaats, dienen voldoende wegkruipmogelijkheden voor enkele tot tientallen vleermuizen gecreëerd te worden, waarbij voldoende buffering voor temperatuurverschillen aanwezig is. Eventuele wijzigingen van de in dit voorschrift bedoelde maatregel dienen uiterlijk drie maanden voor de uitvoering ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Haaglanden te worden voorgelegd.
- 10 De tijdelijke kasten mogen pas verwijderd worden nadat de permanente voorzieningen functioneel zijn (waarbij de bijbehorende gewenningsperiode ten behoeve van de functie is aangehouden). Het verwijderen van tijdelijke vleermuiskasten dient buiten de kwetsbare periode begeleid te worden door een deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Vóórafgaand aan het verwijderen dient een deskundige vast te stellen dat de kasten niet in gebruik zijn.
- 11 De permanente voorzieningen dienen functioneel te zijn. Deze dienen in ieder geval tijdens de periodieke onderhoudscontrole van het gebouw gecontroleerd en beoordeeld te worden op hun functionaliteit. Indien blijkt dat de voorziening niet meer functioneel is, dient er voor gezorgd te worden dat de voorziening weer functioneel is.
- 12 De locaties van de tijdelijke en permanente vleermuiskasten en het type dienen te worden gemeld via <http://www.vleermuiskasten.nl/>.
- 13 Na afloop van de renovatiewerkzaamheden dienen de invliegopeningen bij de liftopbouwen aan de oostgevel en via de dakzijde (andere windrichtingen) toegankelijk te blijven.

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Voor alle soorten- beschermd én onbeschermd- geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wnb. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wnb. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Als de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting wenst over te dragen aan een derde (bijvoorbeeld de Vereniging van Eigenaren) dan zal de ontheffinghouder ervoor moeten zorgdragen dat de onderhoudsverplichting wordt overgenomen door een derde door dit contractueel vast te leggen en ons te verzoeken om wijziging van de tenaamstelling van de beschikking.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 14 januari 2019 hebben wij een verzoek om wijziging van de op 19 juli 2018 verleende ontheffing met kenmerk ODH-2018-00076004 ontvangen. Op 1 maart 2019 hebben wij aanvullende stukken ontvangen. De ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming is verleend ten behoeve van het na-isoleren van kopgevels van twee flatgebouwen aan de Kerkweg-West te Waddinxveen, het realiseren van loopbruggen, luifels en postbussen aan de ingang-zijde op de begane grond, de vervanging van de dakbedekking en het renoveren van voor- en achterzijde van de flats (exclusief de oostzijde). De ontheffing ziet op het opzettelijk verstoren, alsmede het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

De wijziging betreft aanvullende renovatiewerkzaamheden aan de liftopbouwen, aangezien een lekkage bij de liftopbouw van het flatgebouw aan de Kerkweg-West 70-180 is vastgesteld in 2018. Het andere flatgebouw verkeert in vergelijkbare staat, met risico op lekkage. De werkzaamheden betreffen de vervanging van het voegwerk aan de westgevels en bovendaks, de vervanging van de dilatatievoegen tussen de noordgevels en de west- en oostgevels, alsmede de vervanging van het loodwerk bovendaks aan de westgevels. Hierdoor blijven de verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis aan de oostelijke gevel niet meer buiten de invloedssferen van de werkzaamheden. Verblijfplaatsen binnen de liftopbouwen worden tevens tijdelijk verstoord.

Bij het verzoek tot wijziging zijn de volgende stukken gevoegd:

- Uitbreiding op de beschikking Wet natuurbescherming, Natuur-Wetenschappelijk Centrum, 14 januari 2019;
- Briefrapport toetsing werkzaamheden liftopbouw Kerkweg-West Waddinxveen aan Wet Natuurbescherming, VanderHelm Milieubeheer B.V., ons kenmerk 20171671, 4 mei 2018;
- Onderzoek vochtproblematiek trappenhuisen, Projectburo Rijnland b.v. projectnummer 18.025, 9 april 2018.

Op 1 maart 2019 hebben wij de volgende aanvullende gegevens ontvangen:

- Verzoek om aanvullende informatie, Kerkweg-West te Waddinxveen – wijziging, Natuur-Wetenschappelijk Centrum, 1 maart 2019.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Doordat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is op 7 februari 2019 verzocht om aanvullende gegevens en is de procedure opgeschort. De procedure is op 1 maart 2019 hervat.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Om vast te stellen of er sprake is van overtreding van de Wnb is in 2017 onderzoek uitgevoerd. De oostelijke gevels zijn meegenomen met dit ecologische onderzoek. Kraam- en massawinterverblijfplaatsen van vleermuizen zijn daarbij uitgesloten in beide flats. Deze onderzoeksinspanning is als voldoende beoordeeld in de reeds verleende ontheffing van 19 juli 2018. Tijdens een veldbezoek zijn in beide liftopbouwen uitwerpselen van vleermuizen vastgesteld. De liftopbouwen kunnen toegankelijk zijn aan de kant van de oostgevel en via de dakzijde (andere windrichtingen). Bij de oostgevel zijn vier paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en twee paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis vastgesteld. Het is niet uitgesloten dat de paarverblijfplaatsen ook fungeren als winterverblijfplaats van één of enkele exemplaren gedurende milde winters. Per liftopbouw wordt een zomer-, paar-, en individuele winterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis verwacht. De liftopbouwen zijn echter onvoldoende meegenomen bij het ecologische onderzoek. Daarnaast worden in aanvulling op het oorspronkelijk besluit nu (kortdurend)

effecten verwacht op eerder genoemde 6 verblijfplaatsen aan de oostgevel. Als gevolg van de werkzaamheden worden de aanwezige individuen van de gewone dwergvleermuis en de ruige vleermuis tijdelijk één week verstoord, waardoor de vleermuizen gedurende deze week een alternatief moeten zoeken. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals genoemd in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden.

Staat van instandhouding

Naast de werkzaamheden (uit de reeds verleende ontheffing van 19 juli 2018) aan de westelijke kopgevel, voor- en achterzijde, binnenzijde en begane grond van de flats wordt aanvullend het volgende uitgevoerd:

Vervanging van het voegwerk aan de westgevels en bovendaks

De voegen worden uitgehakt met een elektrische of pneumatische hakhamer en worden vervolgens opnieuw gevoegd. Deze werkzaamheden veroorzaken veel geluid en trillingen, wat een verstorend effect op vleermuizen heeft. Door de werkzaamheden verandert tevens tijdelijk het microklimaat binnen de liftopbouwen. Deze tijdelijk wijziging in microklimaat leidt ertoe dat de vleermuizen moeten uitwijken naar een alternatief in de directe omgeving.

Vervanging van de dilatatievoegen tussen de noordgevels en de west- en oostgevels

Vervanging van het loodwerk bovendaks aan de westgevels

De oude dilatatiekit en het loodwerk worden vervangen, waardoor het huidige microklimaat binnen de liftopbouw tijdelijk wijzigt. Deze tijdelijk wijziging in microklimaat leidt ertoe dat de vleermuizen moeten uitwijken naar een alternatief in de directe omgeving. Verstoring door geluid en trilling wordt bij deze werkzaamheden voorkomen.

Als gevolg van de aanvullende werkzaamheden aan de liftopbouwen, westelijke en oostelijke gevels worden tijdelijk minimaal vier paarverblijfplaatsen en twee zomer-, paar-, en winterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en twee paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis tijdelijk ongeschikt gedurende één werkweek. Vóórdat de werkzaamheden starten, wordt de bebouwing gedurende de actieve periode van vleermuizen (in de periode april - half mei 2019) ongeschikt gemaakt door het aanbrengen van exclusion flaps. Gedurende het controlebezoek wordt vastgesteld of de verblijfplaatsen daadwerkelijk zijn verlaten en de vleermuizen geen gebruik meer maken van het gebouw. Bij vrijgave door een deskundig ecooloog kunnen de werkzaamheden starten.

Er zijn reeds 28 vleermuiskasten, type Almodovar, opgehangen aangrenzend aan het plangebied. De directe omgeving biedt ook voldoende alternatieven in vergelijkbare bebouwing om tijdelijk als uitwijkmogelijkheid te kunnen dienen ter vervanging van de winter-, zomer- en paarverblijfplaatsen, totdat de huidige verblijfplaatsen in oostelijke gevel en de liftopbouwen weer toegankelijk worden voor vleermuizen. Er dienen dan ook invliegopeningen bij de liftopbouwen aan de oostgevel en via de dakzijde (andere windrichtingen) toegankelijk te blijven na de renovatiewerkzaamheden, zoals geborgd in voorschrift 13. Gelet op de planning van de werkzaamheden en het kortstondige karakter van de werkzaamheden is de kans groot dat de verblijfplaatsen aan de oostelijke gevel en de liftopbouwen snel ontdekt kunnen worden in de actieve periode.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis te waarborgen.

Ecologisch werkprotocol

Het ecologisch werkprotocol dient uitgebreid te worden met de voorschriften en bepalingen uit het onderhavige besluit. Dit is vastgelegd in de voorschriften 1, 2 en 3.

Belangenonderbouwing

In het besluit tot ontheffingverlening van 19 juli 2018 is reeds getoetst of de aanvraag voldoet aan artikel 3.8, vijfde lid, aanhef en onder b, van de Wnb. Geconcludeerd is dat een wettelijk belang aanwezig is, namelijk “dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten”. Voor het huidige besluit kan dit belang als vaststaand worden beschouwd. Het belang is immers niet gewijzigd.

Geen andere bevredigende oplossing

Door een lekkage aan één van de liftopbouwen verslechtert de staat van de bebouwing en zijn renovatiewerkzaamheden nodig. Het andere flatgebouw verkeert in een vergelijkbare staat, zonder lekkages. Bepaalde werkzaamheden aan de flatgebouwen kunnen reeds starten vanwege de verleende ontheffing van 19 juli 2018. Bij alle voorgenomen werkzaamheden is rekening gehouden met het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen in de minst kwetsbare periode, zodat na deze periode de werkzaamheden in korte tijd kunnen worden afgerond. De periode van verstoring wordt zo kort mogelijk gehouden, waarna de liftopbouwen en de verblijfplaatsen aan de oostelijke gevel weer toegankelijk zijn gedurende de kwetsbare perioden. Er blijven te allen tijde voldoende uitwijkmogelijkheden.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen wijze en periode van uitvoering, wordt schade aan de gewone dwergvloermuis en de ruige dwergvloermuis zoveel mogelijk voorkomen. Er is voldoende aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde wijziging op grond van artikel 3.8, eerste lid, van de Wnb worden verleend. Voorliggend wijzigingsbesluit dient in samenhang te worden gelezen met het besluit van 19 juli 2018. De daarin opgenomen voorschriften blijven verder onverminderd van kracht.